

Obsah

Úvod	11
1. Dosavadní stav řešené problematiky.....	13
2. Klavír a jeho vývoj.....	17
3. Klavír jako prostředek hudebního rozvoje dětí mladšího školního věku.....	19
3.1 Klavír v hudební výchově v rozvoji dílčích hudebních schopností.....	21
3.2 Klavír jako prostředek rozvoje senzomotorických dovedností dětí.....	24
3.3 Klavír jako prostředek diagnostiky hudebnosti	25
4. Klavír jako didaktický prostředek	27
4.1 Počátky pedagogického uplatňování klavíru.....	28
4.2 Didaktické uplatnění klavíru v hudebních činnostech.....	29
4.2.1 Klavír a vokální aktivity.....	30
4.2.2 Klavír v hudebně poslechových činnostech.....	33
4.2.3 Klavír v instrumentálních činnostech.....	34
4.2.4 Klavír v hudebně pohybových činnostech.....	35
4.3 Klavír a hudební poznatky	36
4.3.1 Klaviatura jako názorná vyučovací pomůcka.....	36
4.3.2 Získávání hudebních poznatků prostřednictvím hravých aktivit na klaviatuře.....	38
4.4 Klavír v kontextu moderních technologií.....	38
4.5 Klavír jako motivační prostředek.....	40
4.5.1 Způsoby a metody motivace s uplatněním klavíru	41
4.5.2 Motivace s uplatněním klavíru z hlediska organizace vyučovací hodiny	43
4.6 Klavír jako integrativní prostředek	44
4.6.1 Klasifikace klavíru jako integrativního prostředku	45
4.6.2 Klavír a průřezová témata RVP ZV	46
4.7 Očekávané výstupy žáka hudební výchovy na 1. stupni zš se zřetelem ke klavíru.....	48
5. Klavír ve vysokoškolské přípravě učitelů na 1. stupni základní školy	51
5.1 Vývojové aspekty uplatňování klavíru.....	51
5.2 Klavír v kontextu současného vysokoškolského studia učitelství 1. stupně ZŠ	61
5.2.1 Klavír ve studiu učitelství 1. stupně ZŠ na Pedagogické fakultě UK.....	63
5.2.2 Klavír jako integrativní prostředek ve studiu učitelství na 1. stupni ZŠ	65
5.3 Profesní nástrojové kompetence.....	67

5.3.1	Charakteristika nástrojových kompetencí.....	67
5.4	Hudebně pedagogická literatura jako prostředek rozvoje nástrojových kompetencí ve studiu učitelství 1. stupně ZŠ	68
5.4.1	Studijní materiály	68
5.4.2	Instruktivní literatura	80
5.5	Výzkum uplatňování klavíru v pregraduální přípravě učitelů na 1. stupni ZŠ	92
5.5.1	Předmět a cíle výzkumu, pracovní hypotézy.....	92
5.5.2	Organizace výzkumu a jeho metodika	93
5.5.3	Výsledky výzkumu a jejich interpretace.....	94
5.5.4	Verifikace hypotéz a závěry z výzkumu	107
5.6	Komplex profesních nástrojových kompetencí učitelů na 1. stupni ZŠ	108
5.7	Náměty pro efektivní vysokoškolskou výuku	110
6.	Modelové situace s klavírem jako didaktickým prostředkem v hudební výchově na 1. stupni ZŠ	113
6.1	Modelování hudebně výchovných situací	113
6.2	Charakteristika souboru modelových situací.....	115
6.2.1	Tematický okruh Aktivní vnímání hudební řeči v kontextu klavírní hry.....	116
6.2.2	Tematický okruh Podněty k elementární klavírní improvizaci	116
6.2.3	Tematický okruh Klavír v kontextu vybraných hudebních druhů a žánrů	117
6.2.4	Tematický okruh Klavír v příkladech funkčních typů hudby	119
6.2.5	Tematický okruh Klavír v setkáních s hudební formou	120
6.3	Experimentální ověření modelových situací.....	120
6.3.1	Organizace výzkumu a jeho metodika	121
6.3.2	Výstupní etapa.....	125
6.3.3	Interpretace výsledků experimentálního ověřování.....	133
7.	Diskuze	135
8.	Závěry pro pedagogickou praxi.....	137
9.	Použité zdroje	145
	Seznam obrázků	153
	Seznam tabulek	153
	Přílohy.....	155